

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตน พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และอำนาจในการทำนายของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ที่มีอายุ 13-18 ปี ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2548 จำนวน 120 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการจับฉลาก ใช้การประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1970)

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้ผู้ช่วยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่มีความชำนาญด้านภาษามือ เป็นผู้สัมภาษณ์โดยใช้ภาษามือตามแบบสอบถามทั้งหมด 4 ส่วน ซึ่งประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง 3) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตน และ 4) แบบสอบถามพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามส่วนที่ 2, 3 และ 4 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.77, 0.91 และ 0.92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคล หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงคะแนน ของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตน และพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ หาดำเนินการทำนายของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยิน โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐาน (simultaneous multiple regression)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีการรับรู้ความสามารถของตนอยู่ในระดับสูง และมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี
2. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยินได้ร้อยละ 68 ($R^2 = .68$, $p < .001$) โดยที่การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

สร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยินมากที่สุด ($\beta = .69, p < .001$) และรองลงมา คือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ($\beta = .21, p < .001$)

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยิน ลักษณะของประชากรกลุ่มนี้จะมีข้อจำกัดในด้านการรับรู้อาษาเนื่องจากสูญเสียการได้ยิน จึงต้องสื่อสารด้วยการใช้ภาษามือ ซึ่งโครงสร้างของภาษามือไทยจะมีประโยคและไวยากรณ์จำกัดกว่าภาษาไทยทั่วไป ทำให้ข้อคำถามบางข้อต้องขยายความหมายให้สื่อตรงกับข้อความในข้อคำถาม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีการรับรู้ความสามารถของตนอยู่ในระดับสูง และมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยินได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยินมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกด้าน ดังนั้นพยาบาลควรสนับสนุนส่งเสริมในการลงไว้ให้กระทำพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และควรนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในระดับดีมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่องให้แก่วัยรุ่นกลุ่มนี้ และนอกจากนั้นควรนำข้อมูลพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่ไม่เคยปฏิบัติ หรือปฏิบัติเป็นบางครั้ง เช่นด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านโภชนาการ และด้านการจัดการกับความเครียด มาวางแผนให้มีการปฏิบัติเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยการรณรงค์จัดทำโครงการให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และสาธิตวิธีการปฏิบัติที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. จากผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยินมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีการรับรู้ความสามารถของตนอยู่ในระดับสูง และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและการรับรู้ความสามารถของตนสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพได้ ดังนั้นครูควรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเหล่านี้ได้มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น และคงการรับรู้ความสามารถของตนให้มืออย่างต่อเนื่อง

3. พยาบาลและครู ควรขอความร่วมมือจากครอบครัวและผู้ปกครองของวัยรุ่นกลุ่มนี้ให้เข้ามา

มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการกระทำพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ เมื่อเด็กอยู่ที่บ้านและเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อให้สามารถพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อการมีสุขภาพที่ดีและไม่เป็นภาระของสังคมในภายภาคหน้าต่อไป

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลชุมชน ศูนย์สุขภาพชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ และวิทยาลัยพยาบาล ควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ความรู้เรื่องแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยิน ให้แก่ครูและผู้ปกครองเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และเพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ต้องให้แก่วัยรุ่นกลุ่มนี้ต่อไป

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสื่อมวลชนทุกแขนง ควรให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพสำหรับประชาชนกลุ่มนี้ โดยการเพิ่มรายการโทรทัศน์และสารคดีด้านการดูแลสุขภาพ ที่มีล่ามภาษามืออธิบายประกอบการบรรยายให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

6. ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ อาจารย์พยาบาลและสาธารณสุข ควรมีการสอดแทรกเนื้อหา และจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยิน โดยเน้นให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของประชากรกลุ่มนี้ การดำเนินชีวิตประจำวัน และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความรู้สึกรักคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของทุกกลุ่มบุคคลในชุมชน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลในชุมชน

7. ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัย ที่มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในวัยรุ่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มอื่นๆต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และปัจจัยส่งเสริมปัญหา อุปสรรคต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยิน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่มีความพิการทางการได้ยินเพิ่มเติม เช่น อิทธิพลระหว่างบุคคลและอิทธิพลด้านสถานการณ์

3. ควรมีการศึกษาติดตามพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของประชากรกลุ่มดังกล่าว เมื่อสำเร็จการศึกษาไปอยู่ที่บ้าน

4. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในวัยรุ่นกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการด้านต่างๆ

เช่น ด้านร่างกาย สติปัญญา และสายตาเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ
ของประชากรกลุ่มต่างๆให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าของคนไทย